

GŁOS RADOWMSZCZAŃSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VII)

PIĄTEK 10 MARCA 1950 ROKU

Nr 69 (1350)

RADY NARODOWE

skutecznym orężem mas pracujących

w walce o pełną demokratyzację zarządu Państwem

Przemówienie premiera J. Cyrankiewicza wygłoszone w Sejmie w dniu 7 marca rb.

w związku z ustawą o terenowych organach jednolitej władzy państwowej

Przedstawiając w dniu 4 lutego plany Rządu na najbliższy okres, za-

Konsekwentna realizacja ludowładztwa

Jak określić najbardziej ogólnie sens proponowanej reformy?

Sens tej reformy polega na konsekwentnej realizacji ludowładztwa, na pogłębieniu demokratyzacji naszego ustroju, na wcielaniu demokracji wyższego typu.

Sens tej reformy polega na oparciu władzy terenowej nie na czynniku miłanowanym przez władzę centralną, lecz na przedstawicielstwie, wyłonionym w drodze wyborów przez masę, na przedstawicielstwie, podtrzymującym z masami nieustanny, żywy kontakt i pracującym pod kontrolą tych mas.

Sens tej reformy polega na zgraniu kolejnych szczebli władzy terenowej i władzy centralnej.

Sens tej reformy polega wreszcie na likwidacji przestarzałej i zawadzącej już dwutorowości, na likwidacji dualizmu administracji rządowej i samorządowej.

Skosiniły w swej tradycji po stacy samorząd miejskiej i terytorialny, który w dawnych okresach historii, nawet w swych wąskich formach, miał cechy postępowe, do-

Zaszczytna przeszłość Rad Narodowych

Zaszczytna jest przeszłość Rad Narodowych. Rodziły się one w walce z okupacją hitlerowską, wyrósł i krzepły w walce mas ludowych z faszyzmem o wolność narodową i wyzwolenie społeczne. Były zaczątkiem przyszłego aparatu państwowego mas ludowych, którego ukończeniem była Krajowa Rada Narodowa, wokół której skupiło się w narodzie polskim wszystko, co szczerze walczyło z faszyzmem o prawdziwą niepodległość.

Rady Narodowe — organami jednolitej władzy państwowej w terenie

Wielki dorobek Rad Narodowych, doświadczenie działania Rad Narodowych, ogromny wzrost świadomości mas — oto są elementy, które SKŁADAJĄ SIĘ NA TEN NOWY JAKOŚCIOWO, STOJĄCY PRZED NAMI ETAP ROZWOJU RAD NARODOWYCH — jako organów jednolitej władzy państwowej w terenie, których zadaniem będzie w nowych formach, w większym niż dotychczas stopniu, maksymalnie przyciąganie mas pracujących do udziału w rządzeniu Państwem, budującym fundamenty socjalizmu, do utrwalenia i pogłębienia sojuszu robotniczo-chłopskiego — w których rola będzie skutecznie spełniać zadania państwa demokracji ludowej.

Masy pracujące — poprzez Rady Narodowe wezmą ścisły udział w rządzeniu Państwem

Ten terenowy organ jednolitej władzy państwowej, jakim będą Rady Narodowe, jest organem wybieranym przez ludność. Ordynacja wyborcza będzie przedmiotem odrębnej ustawy. Ludność nie tylko będzie wybierać Rady Narodowe, ale będzie także miała prawo odwoływać członków Rad Narodowych. I te tak że sprawy określi odrębna ustawa, t. j. ordynacja wyborcza. Chodzi o takie związanie organów władzy państwowej z ludem, by masy bez-

pośrednio brały udział w rządzeniu Państwem. Dlatego niezależnie od innych form tego współrządzenia projekt ustawy nakłada na Rady Narodowe obowiązek utrzymywania stałej więzi z masami pracującymi, w szczególności przez odbywanie publicznych posiedzeń, składanie publicznych sprawozdań ze swej działalności, przyciąganie obywateli do współpracy w komisjach Rad Narodowych i do udziału w masowych akcjach społecznych przez rozpatry-

wanie postulatów, życzeń i zażeń ludności oraz przez wszechstronne wykorzystywanie inicjatywy mas pracujących. Realizacja tych postulatów wobec Rad Narodowych, a mianowicie utrzymywanie w różnych formach jak najbardziej ścisłego, jak najbardziej płodnego kontaktu z masami, winna dać w praktyce pełną jedność kierownictwa z masami, jedność mas z kierownictwem. Tak o tej jedności mówił w roku 1937 Józef Stalin:

„My kierownicy widzimy rze-

czy, zjawiska i ludzi tylko z jednej strony, ja bym powiedział — z góry. Nasze pole widzenia jest więc mniej lub więcej ograniczone. Masy odwrotnie — widzą rzeczy, zjawiska i ludzi z drugiej strony — ja bym powiedział — z dołu, ich pole widzenia jest więc także ograniczone. Ażeby otrzymać prawidłowe rozwiązanie zagadnienia, trzeba powiązać oba doświadczenia. Tylko w tym przypadku kierownictwo będzie prawidłowe“.

Szeroki zakres działania Rad Narodowych

Dążyć do takiego prawidłowego kierownictwa na wszystkich szczeblach — oto podstawowe zadania naszych Rad Narodowych w ich nowych funkcjach.

Rady Narodowe w myśl zamierzonej reformy otrzymają bardzo szerokie kompetencje. Rady Narodowe kierować będą na swoim terenie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną. Realizować będą to kierownictwo poprzez swoje uchwały, poprzez Prezydium i wydziały Prezydium, jako swoje organa wykonawcze, poprzez kontrolę wykonania za pośrednictwem swoich komisji i poprzez rozpatrywanie sprawozdań swoich organów wykonawczych.

Rady Narodowe obowiązane są czuwać nad ochroną porządku publicznego i nad przestrzeganiem praworządności demokratycznej, ochraniać własność społeczną i prawa obywateli, współdziałać w umacnianiu obronności Państwa.

Rady Narodowe wydawać będą

Delegacja Pokoju opuściła Moskwę

9 bm. opuścił Moskwę przewodniczący delegacji Świątobliwego Komitetu Świątobliwego Kongresu Obróńców Pokoju — Yves Farge oraz szereg innych członków delegacji.

Na lotnisku żegnali wyjeżdżających przedstawiciele ruchu pokoju.

Belgowie nie chcą króla

W Brukseli odbyła się wielka demonstracja przeciwko powrotowi b. króla Leopolda III na tron.

W demonstracji wzięło udział ponad 3 tysiące studentów, do których przyłączyli się niektórzy profesorowie. Po demonstracji odbył się wiec z udziałem ludności pracującej.

Bogaty plon pomnoży siły Polski Ludowej

Wspólna odezwa KC PZPR, NKW ZSL i Zarz. Gł. ZSch w sprawie wiosennej akcji siewnej

WARSZAWA, (PAP) — Zbliża się okres siewów wiosennych — pierwszy siewów w Planie 6-letnim. W związku z tym KC PZPR, NKW ZSL i Zarz. Gł. ZSch wydały wspólną odezwę w sprawie jak najlepszego przygotowania i terminowego wykonania tegorocznych prac wiosennych w polu.

Odezwa przypomina na wstępie szczególne zadania, jakie ma do wypełnienia rolnictwo polskie w okresie wiosennym, a więc obsianie ponad 9 milionów ha ziemi, zlikwidowanie resztek istniejących jeszcze odłogów, uzyskanie lepszych plonów z hektara, zwiększenie obszaru zasiewu pszenicy, jęczmienia oraz roślin przemysłowych i pastewnych. W tym roku istnieje lepsze niż w latach poprzednich możliwości poprawy jakości upraw, gdyż Państwo dostarczyło rolnictwu 6.700 nowych traktorów i wiele innych maszyn rolniczych, ok. 1 miliona ton nawozów sztucznych oraz ponad 2 miliardy zł kredytu na zakup ziarna, nawozów i wynajm maszyn.

„Aby siewy przeprowadzone zostały sprawnie, aby pomoc Państwa wykorzystana została celowo i sprawiedliwie, niezbędny jest zbiorowy wysiłek mas pracujących na wsi“ — głosi odezwa i apeluje, aby w zebraniach gromadzkich, poświęconych wiosennej kampanii siewnej,

przepisy prawne w ramach uprawnień nadanych przez ustawy, a więc dotyczące swojego terenu oraz stanowiące w ramach ustawowych uprawnień o terenowych daninach, opłatach i świadczeniach.

Wreszcie podstawowe prawo Rad Narodowych — uchwalanie w ramach Narodowego Planu Gospodarczego i w ramach jednolitego budżetu państwowego terenowych planów gospodarczych i terenowych budżetów a po uchwaleniu Rady Narodowej będą nadzorować ich wykonanie. Rady Narodowe wykonywać będą kontrolę społeczną nad działalnością urzędów, zakładów i instytucji.

(Dokończenie na str. 2)

Kobiety radzieckie — budują komunizm

Uroczysta akademii w Moskwie z okazji Święta 8 Marca

MOSKWA (PAP) — Dnia 8 marca odbyła się w Państwowym Teatrze Wielkim uroczysta akademii, poświęcona Międzynarodowemu Dniu Kobiet, w której wzięli udział przedstawiciele organizacji partyjnych, państwowych i społecznych Moskwy, przedstawiciele Armii Radzieckiej, znane przodowniczki pracy, inżynierowie, nauczycielki, uczonki, artystki, laureatki nagrody imienia Stalina oraz deputowane do Rady Najwyższej ZSRR i RFSSR.

Referat o Międzynarodowym Dniu Kobiet wygłosiła sekretarz Moskiewskiego Miejskiego Komitetu WKP(b) — Katarzyna Furcewa.

Furcewa stwierdziła, że Rewolucja Październikowa, która zapoczątkowała nową erę w dziejach świata, wykazała jak należy sprawiedliwie rozwiązać kwestię kobiecą.

W Związku Radzieckim kobiety

pracujące stały się aktywnymi uczestniczkami walki o zwycięstwo komunizmu. Biorą one czynny udział we wszystkich dziedzinach życia społecznego i politycznego.

Mówczyni podkreśla, że kobiety Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej w Europie i Azji kroczą w awangardzie międzynarodowego, demokratycznego ruchu kobiet. Historyczne zwycięstwa Związku Radzieckiego są dla wysiłków i uciążliwych kobiet w krajach kapitalistycznych źródłem natchnienia do walki przeciwko imperializmowi, o dalsze umocnienie frontu demokratycznego.

Kobiety radzieckie, jak i cały naród radziecki mogą być dla kobiet pracujących innych krajów przykładem jak należy żyć, walczyć i zwyciężać w imię triumfu pokoju, demokracji i socjalizmu.

Długo niemilkącymi okłaskami uczestniczki akademii przyjęły tekst depezy powitalnej do Generalissimusa Stalina.

Tow. Mołotow odznaczony Orderem Lenina

MOSKWA (PAP). — Jak donosi Agencja TASS, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR dekretem z 8 marca postanowiło odznaczyć wiceprzewodniczącą Rady Ministrów ZSRR WICZESEAWA MOŁOTOWA Orderem Lenina w związku z 60 rocznicą jego urodzin oraz z uwagi na jego wybitne zasługi dla partii komunistycznej i narodu radzieckiego.

aby nie pozwolili bogaczom pozostawać w swych gospodarstwach waznych odłogów.

Odezwa zwraca się następnie do robotników i pracowników PGR, wzywając ich do jak najlepszego przygotowania się do siewów wiosennych i do zwiększenia wydajności pracy.

Ze szczególnym gorącym apelem zwraca się odezwa do członków spółdzielni produkcyjnych, które są przedmiotem specjalnego zainteresowania chłopów okolicznych wsi. „Pamiętajcie, że wasza spółdzielnia musi być wzorem i przykładem dobrej gospodarki i sprawności dla okolicznych gromad. Zakończcie w terminie wszelkie przygotowania. Wzorowo obsługujcie swoje spółdzielcze pola“.

W dalszym ciągu odezwa apeluje do traktorzystów i traktorzystek o dbałość o maszyny, o wykonywanie i przekraczanie norm; do robotników i pracowników Państwowych Ośrodków Maszynowych o jak najwydatniejszą pomoc dla spółdzielni produkcyjnych; do robotników i pracowników Technicznej Obsługi Rolnictwa o terminowe i wzorowe wykonanie remontu wszystkich maszyn rolniczych; do pracowników

gminnych spółdzielni i ich powiatowych związków o sprawne, szybkie i sprawiedliwe zaopatrywanie w artykuły konsumpcyjne i inne, potrzebne do produkcji rolniej.

Odezwa apeluje wreszcie do robotników i pracowników z brygad łączności, wzywając ich, by śpieszyli chłopom z pomocą w remontach maszyn rolniczych i zaciężaniu w ten sposób więcej serdecznej pomocy pomiędzy robotnikami i chłopem pracującym, umacniając sojusz robotniczo — chłopski.

„Mobilizujcie wszystkie siły — głosi w zakończeniu odezwa — do wykonania i przekroczenia zadań wiosennej akcji siewnej, do terminowego zakończenia wszelkich przygotowań, do wczesnego rozpoczęcia i szybkiego zakończenia wiosennych siewów.“

Pamiętajcie, że każdy dzień zwłoki to strata dla Państwa i strata dla chłopów.

Im większy obszar zasiejemy im lepiej siewy przebiegną, tym większy plon zbieramy. A plon pomnoży siły Polski Ludowej, podniósł poziom mas pracujących wsi i miasta, a tym samym wzmocni nas w naszej walce o trwały pokój“.

Gospodynin ze spółdzielni produkcyjnej Jackowice — pow. Łask — ob. Michalska — przemawia na centralnej akademii Ligi Kobiet w Łodzi

RADY NARODOWE

skutecznym orężem mas pracujących w walce o pełną demokratyzację zarządu Państwem
Przemówienie premiera J. Cyrankiewicza wygłoszone w Sejmie w dniu 7 marca rb.

(Dokończenie ze str. 1-aj)

Rady Narodowe nie będą tracić ciągłości swojej pracy w szczególności w dziedzinie nadzoru wykonawstwa i kontroli społecznej, ponieważ działając stale powoływane przez Rady Narodowe komisje wykonujące z ramienia Rady nadzór nad działalnością organów Rady, przygotowywać projekty ważniejszych uchwał Rady, sprawujące kontrolę społeczną, utrzymujące stałą i ścisłą więź z masami pracującymi, mobilizujące

przy wykonywaniu swoich zadań inicjatywne mas pracujących i przyciągające je do współudziału w pracach Rady i jej organów.

Wszystkie funkcje wykonawcze Rady Narodowej, jako organu jednolitej władzy państwowej, sprawować będą wybierane przez Radę Narodową, Prezydium Rad Narodowych, składowe się z przewodniczącego Prezydium, zastępców, sekretarza i członków Prezydium Rady Narodowej.

wym przewidziane będą sumy nieznaczne dla zrównoważenia budżetów terenowych.

Podziału tych sum dokonywać będzie powołany w drodze ustawy Fundusz Wyrównawczy dla budżetów terenowych, który zastąpi dotychczas istniejący Samorządowy Fundusz Wyrównawczy.

Tak wygląda w skrócie treść zamierzonej reformy od strony przedmiotowej i organizacyjnej.

Rzecz jasna, że ta strona organizacyjna reformy spłata się bardzo ściśle z jej treścią polityczną i jest jej konsekwencją.

Cóż więc jest zasadniczą treścią polityczną tej rewolucyjnej reformy?

PO PIERWSZE — Rady Narodowe, stając się terenowymi organami

jednolitej władzy państwowej, będą formą jeszcze pełniejszą niż dotychczas wykonywania władzy przez masy ludowe, będą środkiem mobilizowania inicjatyw, energii i twórczej zdolności mas — będą formą przyciągania milionów mas ludu pracy do bezpośredniego udziału w rządzeniu Państwem.

PO DRUGIE — skupienie władzy w ręku Rad Narodowych oznacza zniesienie sprzeczności z istotą Państwa Ludowego podziału na administrację rządową i samorządową, stanowiącego pozostałość obalonego ustroju kapitalistycznego.

Poprzez Rady Narodowe, jako organa jednolitej władzy państwowej, realizować się będzie demokratyczna władza mas ludowych z klasą robotniczą na czele, stanowiąca cechę państwa demokracji ludowej.

Rady Narodowe — dalszy krok naprzód w marszu do socjalizmu

Poprzez Rady Narodowe, jako organa jednolitej władzy państwowej, rosnąć będzie udział mas pracujących w rządzeniu państwem.

Dobrze funkcjonujące, doskonałe na praktyce swą działalność Rady Narodowe staną się czynnikiem dalszego ożywienia życia gospodarczego i kulturalnego w terenie, staną się potężnym czynnikiem wzrostu świadomości najszerzych mas.

Dobrze funkcjonujące Rady Narodowe wzmacniają i rozwijają wszystkie formy kontroli społecznej, przyczyniając się tym samym do podniesienia poziomu pracy we wszystkich dziedzinach.

Dobrze funkcjonujące Rady Narodowe staną się najbardziej skutecznym orężem mas pracujących w walce z biurokracizmem niektórych organów państwowego, w walce mas pracujących o pełną demokratyzację zarządu Państwem.

Dobrze funkcjonujące Rady Narodowe położą kres wszelkim szkodliwym przejawom biurokratycznego centralizmu i funkcjonalizmu w nie których dziedzinach zarządu państwem, strzegąc natomiast zasady centralizmu demokratycznego.

Na Kongresie Zjednoczeniowym powołał Prezydent Bierut: „ogromne możliwości dalszej demokratyzacji Polski Ludowej są założone w procesie rozwojowym Rad Narodowych, w rozszerzaniu zakresu działania Związków Zawodowych jako szkoły rządzenia, w dalszym rozwoju form kontroli społecznej, o raz w udziale czynnika społecznego w państwowych organach kontroli produkcji, w wymiarze sprawiedliwości itp.”

Przedstawiony dzisiaj Sejmowi przez Radę Państwa i Radę Ministrów projekt ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej jest doniosłym rewolucyjnym krokiem w kierunku pogłębienia

twórczych, rewolucyjnych przeobrażeń i dalszej demokratyzacji Polski Ludowej.

Jesteśmy przekonani, że ta zamierzona reforma jest niezbędnym i do niosłym czynnikiem budowy fundamentów socjalizmu w Polsce.

Od konsekwentnej realizacji tej reformy, od zrozumienia jej sensu przez wszystkich, zależy, czy stanie się ona w przyszłości takim przełomem w dziedzinie demokratyzacji władzy, jakim były dla perspektyw rozwojowych naszego narodu, w kierunku socjalizmu — reforma rolna i nacjonalizacja przemysłu (hucnie oklaski).

W III rocznicę

umowy polsko-czechosłowackiej o przyjaźni i wzajemnej pomocy

WARSAWA (PAP). — Z okazji trzeciej rocznicy podpisania polsko-czechosłowackiej umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy wymieniono wzajemnie następujące depesze:

Pan dr. Vladimír Clementis
minister Spraw Zagranicznych
Republiki Czechosłowackiej
Prah

Z okazji trzeciej rocznicy podpisania umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy przesyłam Panu, Panie ministrze, serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy i nowych osiągnięć dla dobra narodu czechosłowackiego.

W ciągu ubiegłych trzech lat nasza coraz ściślejsza współpraca w dziedzinie politycznej, gospodarczej

i kulturalnej była cenną pomocą dla obu naszych krajów, dążących do socjalizmu. Jednocześnie stale pogłębiający się sojusz między naszymi krajami przyczynił się do wzmocnienia obozu pokoju, reprezentowanego przez Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej.

Wyrażam przekonanie, że sojusz nasz przyczyni się do szybszego zrealizowania socjalizmu w Polsce i w Czechosłowacji i że w wspólnym z Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej obrocie pokoju przed zakusami obozu imperialistycznego, nasze bratnie narody jeszcze bardziej wzmocnią łączącą ich przyjaźń.

(—) Zygmunta Modzelewski

Pan Zygmunta Modzelewski
minister Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
w Warszawie

W trzecią rocznicę podpisania czechosłowacko-polskiej umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy przesyłam Panu, Panie ministrze i całej ludności polskiej najserdeczniejsze pozdrowienia i życzenia, aby w przyjaźni i wzajemnej pomocy między naszymi narodami bratnimi w przyszłości jeszcze więcej się umacniały i aby nasz wspólny wysiłek w budowie socjalizmu był twórczym i osiągnął zamierzony cel.

Jestem mocno przekonany, że umowa sojusznicza, której rocznicę dziś obchodzimy już się przyczyniła a w przyszłości przyczyni się jeszcze więcej do zapewnienia powszechnego pokoju, o który tak zdecydowanie walczą nasze narody u boku naszego wielkiego sojusznika — Związku Radzieckiego, razem ze wszystkimi republikami ludowymi — demokracjami i siłami pokoju całego świata.

(—) Dr. Vladimír Clementis

700 tysięcy robotników strajkuje we Francji

GENEWA (PAP). — Jak wynika z doniesień prasy paryskiej w chwili obecnej strajkuje na terenie całego Francji 700 tys. robotników, w tym 500 tys. metalowców.

O północy z środy na czwartek przystąpili do strajku robotnicy wszystkich elektrowni i gazowni bez względu na przynależność związkową. Nad bezpieczeństwem unieruchomionych elektrowni i gazowni czuwają pikietary strajkowe. Rząd powołując na ustawę Daladiera z roku 1938 zarządził ogólną mobilizację pracowników elektrowni, a ponadto imienną mobilizację pewnej liczby techników. W nocy policja wdarła się do 8 elektrowni okręgu paryskiego, usuwając pikietary strajkowe.

W czwartek rano przystąpił do strajku personel Zakładu Oczyszczania Miasta w Paryżu oraz pracownicy zakładów pogrzebowych. Na ulicach Paryża gromadzą się stowiska.

Strajk metalowców czyni na prowincji dalsze postępy. Do strajku przystąpił personel licznych hut i departamentach Loire Interieur, Meurthe et Moselle, Moselle, Vienne, Allier i Nord.

90 proc. górników Zagłębia Normi i Pas de Calais wypowiedziało się do strajkiem.

Górnicy Okręgu St. Marc, Północ i Vleigne przystąpili już do akcji strajkowej.

Strajk pracowników fabryk włókienniczych okręgu Illońskiego pokrzynił dalsze postępy, obejmując kilkadziesiąt dalszych zakładów pracy.

Antyfaszystowski Komitet Kobiet Radzieckich pozdrawia kobiety całego świata

MOSKWA (PAP). — Antyfaszystowski Komitet Kobiet Radzieckich wystosował do poszczególnych organizacji, wchodzących w skład Międzynarodowej Demokratycznej Federacji Kobiet depeszy z życzeniami z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet.

W depeszach, wystosowanych do krajów demokracji ludowej — do Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii i Albanii, kobiety radzieckie życzą swym towarzyszkom nowych sukcesów na froncie pracy.

W depeszy do kobiet chińskich — kobiety radzieckie gratulują swym siostronom chińskim radości wolnego i niepodległego życia i życzą im nowych sukcesów w bohaterkiej pracy dla dobra Chińskiej Republiki Ludowej.

W depeszy do kobiet koreańskich — kobiety radzieckie życzą im zjednoczenia Korei północnej i południowej w jednolite państwo demokratyczne.

W wystosowanej do Związku Nie-

mieckich Kobiet Demokratycznych depeszy, kobiety radzieckie piszą: „Niechaj wasza przysięga, że kobiety Niemieckie nigdy nie dopuszczą do wciągnięcia ich mężów i synów do wojny przeciwko ZSRR — przyczyni się do umocnienia walki o pokój na całym świecie, do zwycięstwa walki o szczęście wszystkich narodów!”

W depeszy do kobiet francuskich — kobiety radzieckie wyrażają przekonanie, że działalność Związku Kobiet Francuskich przyczyni się do wciągnięcia wszystkich pracujących kobiet francuskich do czynnej walki o pokój.

Bohaterskim kobietom Wietnamu, żyjącej kobiety radzieckie sukcesów w walce o wolność całego Wietnamu, o pokój na całym świecie.

Antyfaszystowski Komitet Kobiet Radzieckich wystosował również depesze do organizacji kobiecych USA, Anglii, Kanady, Włoch, Japonii, krajów skandynawskich, Szwajcarii, Holandii, Libanu, Syrii i innych krajów.

Kolegialność — kardynalną zasadą funkcji Prezdydium Rad Narodowych

Istotną cechą stylu pracy tego organu wykonawczego, Rady Narodowej jest kolegialność, przy zachowaniu zasad podziału pracy pomiędzy osoby, wchodzące w skład tego organu wykonawczego.

Prezdydium Rady Narodowej, jako jej organ wykonawczy, wykonuje uchwały Rady, realizuje kierownictwo działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, kieruje działalnością przedsiębiorstw, zakładów i instytucji podległych Radzie Narodowej, opracowuje projekt terenowego budżetu i terenowego planu gospodarczego, współdziała z komisjami Rady, rozpatruje sprawozdania przewodniczącego i innych członków Prezdydium, ustala wytyczne dla pracy wydziału Prezdydium, rozpatruje sprawozdania urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji i jest obowiązane składać do swojej działalności sprawozdanie na posiedzeniach Rady.

Mamy więc ściśle powiązanie Prezdydium Rady Narodowej ze swoją Radą Narodową, której ono jest organem wykonawczym i zarządzającym.

Jest to zasadniczy kierunek reformy: mianowicie ściśle powiązanie Prezdydium Rady Narodowej ze swoją Radą Narodową.

Jest to powiązanie, jakie nie istniało i nie mogło istnieć dotąd w tej formie ani ze strony władz administracji ogólnej, ani tym bardziej ze

strony urzędów dotychczas nie zespolonych, ani nawet ze strony samorządu.

W tym ścisłym powiązaniu organu wykonawczego z Radą Narodową, w stwierdzeniu, że ten organ wykonawczy, wyłoniony przez Radę Narodową, zakres swoich kompetencji czerpie z zasadniczych uprawnień swojej Rady Narodowej, że podlega jej nadzorowi i kontroli, że wykonuje jej uchwały, — mieści się istotny sens dalszej demokratyzacji zarządu Państwem, który jest cechą zamierzonej reformy.

Zbliżając więc jak najbardziej Rady Narodowe do ludności i ludność do Rad Narodowych, a więc równocześnie ściśle organ wykonawczy Rady Narodowej ze swoją Radą, zbliżamy tym samym do ludności, do mas pracujących organa wykonawcze tych Rad Narodowych, co jest niezbędnym warunkiem dalszej i skuteczniejszej, niż dotąd, walki z biurokracizmem, z bezdusznym formalizmem, z dyktandem, ze wszelkiego rodzaju przejawami odrywania się od mas, od ich potrzeb, ich bolączek i ich inicjatyw.

Takie więc jest w swej istocie znaczenie tego, że w miejsce dotychczas istniejących urzędów, jako organu jednolitej władzy państwowej wchodzi Rada Narodowa, która następnie wybiera swój organ wykonawczy, tj. Prezdydium Rady Narodowej.

Współpraca terenowych Rad Narodowych z Radami wyższego stopnia

Oprócz tego powiązania w linii poziomej Prezdydium Rady Narodowej ze swoją Radą Narodową i poziomej zależności w stosunku do swojej Rady Narodowej, zasadniczej zależności, stanowiącej cechę demokratyzacji władzy, projekt ustawy przewiduje dla Prezdydium Rad Narodowych powiązania pionowe w stosunku do Prezdydium Rad Narodowych wyższego stopnia. Ustawa mianowicie mówi, że Prezdydium Rady Narodowej, działając z jednej strony stosownie do uchwał swojej Rady, z drugiej strony działa zgodnie z wytycznymi i instrukcjami Prezdydium Rady Narodowej wyższego stopnia, a Prezdydium Wojewódzkiej Rady Narodowej działa stosownie do uchwał swojej Rady Narodowej oraz zgodnie z wytycznymi i instrukcjami Rady Ministrów oraz właściwych, ze względu na rodzaj sprawy, ministrów.

Ta pionowa zależność Prezdydium Rad Narodowych od wytycznych i instrukcji Prezdydium Rad Narodowych wyższego stopnia, czy wreszcie od

wytycznych i instrukcji Rady Ministrów, dopełnia demokratyzacji władzy państwowej, gdyż Prezdydium Rad Narodowych wyższego stopnia są z kolei organami wykonawczymi swoich Rad Narodowych, a więc Rad Narodowych również wyższego stopnia.

Prezdydium Rady Narodowej, jak już powiedzieliśmy, działa kolegialnie, projekt ustawy wypunktował rolę Przewodniczącego Prezdydium Rady Narodowej, który kieruje pracami Prezdydium, jest odpowiedzialny za wykonanie uchwał Prezdydium, przygotowuje posiedzenia Prezdydium, kieruje działalnością wydziałów Prezdydium i czuwa nad należytym wykonaniem uchwał Rady i wytycznych władz zwierzchnich.

Chodzi mianowicie o to, aby przy zachowaniu zasady kolegialności ustalić indywidualną odpowiedzialność zarówno za kolegialną pracę Prezdydium, jak i za operatywne kierownictwo.

Rada Państwa — zwierzchnim organem Rad Narodowych

Operatywne wykonawstwo w dziedzinie spraw, należących do właściwości Rad Narodowych, należące będzie do wydziałów Prezdydium Rady Narodowej. Wydziały Prezdydium Rady Narodowej są w swojej działalności podporządkowane Radzie Narodowej i jej Prezdydium. Przy wydziałach powołana są także, istniejące przy Prezdydiach Rad Narodowych, pionowe podporządkowanie wydziałów odpowiednim wydziałom Prezdydium Rady Narodowej wyższego stopnia.

Przewidujemy, że równocześnie z realizacją reformy ustalimy jednolitą nazwę wydziałów Prezdydium Rady Narodowej dla wszystkich, różnie się dotychczas nazywających or-

ganów zarządu Państwem, np. Kuriatoriów, Inspektoratów, Izby itp.

Projekt ustawy przewiduje, że zwierzchni nadzór nad Radami Narodowymi sprawować będzie Rada Państwa, w szczególności: zarządzając wyborami do Rad Narodowych, rozpatrując sprawozdania Wojewódzkich Rad Narodowych, udzielając Radom Narodowym wytycznych i instrukcji, nadając kierunek działalności Radom Narodowym w dziedzinie kontroli społecznej, rozpatrując sprawy, związane z funkcjonowaniem Rad Narodowych i ich organów i mając prawo uchylecia uchwały Rady Narodowej lub jej Prezdydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki Państwa.

Rady Narodowe przejmują funkcje aparatu samorządowego

Reforma wymagać będzie oczywiście zasadniczej reorganizacji dotychczas istniejącego zespolonego i niesespolonego aparatu administracji rządowej, a także samorządowej.

I tak: zniesione zostaną stanowiska wojewodów, wicewojewodów, starostów, wicestarostów, prezydentów i wiceprezydentów miast, burmistrzów, wiceburmistrzów oraz wójtów i podwójców. Zniesione zostaną wydziały wojewódzkie i powiatowe oraz kolegia Zarządów Miejskich, zniesione zostaną Urzędy Wojewódzkie, Starostwa, Zarządy Gminne i Zarządy Miejskie. Zniesione zostaną wszystkie terenowe organa administracyjne, podległe dotychczas ministrom: Finansów, Oświaty, Pracy i Opieki Społecznej, jak również Powiatowy Komitet Planowania Gospodarczego.

Cały dotychczasowy zakres właściwości tych zniesionych organów przejdzie zostanie przez Rady Narodowe oraz ich organa.

Pracownicy państwowi i samorządowi, zatrudnieni w tych zniesionych organach, przejdą do służby w odpowiednich wydziałach Prezdydium Rad Narodowych.

Dla całości tej reformy i przekształcania dotychczas istniejących organów przewidujemy pewien okres przejściowy, w zasadzie nie długi, jedno lub dwa — miesięczny, w czasie którego Rada Ministrów regulować będzie realizowanie tej ustawy na poszczególnych odcinkach.

Przewidujemy również, że w okresie dopóki Rady Narodowe nie będą posiadały ustalonych dochodów, dostatecznych dla pokrycia wszystkich ich potrzeb, — w budżecie państwo-

Kronika m. Radomska

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- 10 — Straż Pożarna
11 — Urząd Bezp. Publiczn.
12 — „Głos Radomszczański”
12 — P. P. K. „Ruch”
13 — Powiat. Komenda M.O.
35 — Komitet Powiat. PZPR
51 — Miejski Komisarjat MO
91 — Starostwo Powiatowe
27 — Szpital Powiatowy
163 — Pogotowie Ratunkowe PCK.

KINA:

Kino „Wolność” wyświetla film produkcji radzieckiej p. t. „Dzublars”.

Adres Redakcji i Administracji „Głosu Radomszczańskiego”
Radomsko, ul. Reymonta Nr 39

Administracja — tel. Nr 12,
czynna codziennie od godz. 9 do 16.

Kolejarze radomszczańscy usprawniają pracę

Na ostatniej naradzie wytwórczej kolejarzy radomszczańskich omawiane były sprawy, bezpośrednio związane z podniesieniem jakości i wydajności pracy. Pomocą w znalezieniu właściwych metod i właściwych form pracy jest dokładna analiza wykonywania planów technicznych, jak również oszczędnościowych w ubiegłych okresach. Doświadczenia, zdobywane w czasie realizacji planów technicznych, pozwalają na usuwanie błędów i niedociągnięć w pracy kolejarzy. Na ogół wszystkie prace kolejarzy objęte planowaniem wykonywane są przez nich z dość poważną nadwyżką. Zarówno jeśli chodzi o regularność ruchu pociągów, plan obsługi stacji i p. czynnici. Mimo tego jednak kolejarze radomszczańscy zdają sobie doskonale sprawę z tego, że w pracy ich — można jeszcze wiele rzeczy usprawnić i ulepszyć. Dlatego też każda narada techniczna jest tutaj jednocześnie przebiegiem całościowym wszystkich robót i czynności, wchodzących w zakres pracy tutejszych kolejarzy. Udział w tych naradach biorą przewodniczący pracy, towarzysze z organizacji podstawowej i członkowie Związku Zawodowego Kolejarzy. Każde niedociągnięcie, a zdarzają się one jeszcze dość często, jest żywo dyskutowane i szukane są sposoby, pozwalające uniknąć w przyszłości wszystkich błędów.

Nastawiczy Kozłowski poruszył sprawę nieplanowego zatrzymywania się pociągów towarowych, zapatrzących się w wodę. Następnym tematem jest niepotrzebne za-

Święto Kobiet w wioskach i gminach

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet odbyły się w dniu 5 marca uroczyste akademie w następujących gminach:

w Chlewińskich — jedna Czeremo — dwie, Gowarczów — trzy, w Górach Mokrych — cztery, w Pianowie — pięć, w Przedborzu — sześć.

Kobiety wiejskie w podjętych rezerwach postanowiły jeszcze wydatniej pracować dla dobra Polski Ludowej, wytyczyć wszystkie siły dla budownictwa socjalistycznego i pokojowego.

Obchodzony onegdaj uroczystie przez kobiety pracujące całego świata Międzynarodowy Dzień Kobiet ma szczególnie do niego znaczenie dla kobiety w Polsce Ludowej. Jak bowiem mówi uchwała Biura Politycznego KC PZPR — „demokracja ludowa w Polsce, likwidując podstawy kapitalistycznego ustroju oraz związane z nim reakcyjne prawa i przywileje, zniósła równocześnie odwieczne polityczne i prawne upośledzenie kobiety, stworzyła warunki wiodące do jej wyzwolenia”.

Dowodem tego, że słowa te mają pokrycie w codziennym życiu były masowe zobowiązania, podejmowane przez robotnice, chłopki i pracownice umysłowe z całej Polski, dowodem tego jest podjęte przez nie hasło: każda kobieta członkinią walczącej o pokój, o nowy, sprawiedliwy ład — Ligi Kobiet. Dowodem wyzwolenia kobiety polskiej są wreszcie ich rezolucje, podejmowane na uroczystych akademiach, obchodzonych w dniach od 8 do 12 marca bież. roku w miastach i wsiach całego województwa łódzkiego.

Wśród listów napływających do naszej Redakcji, znalazły się m. in. dwie niezwykle zna-

Ponad 5 tysięcy dzieci z powiatu radomszczańskiego wyjedzie w bieżącym roku na kolonie letnie

Przed kilkoma dniami obradowała w Radomsku Powiatowa Komisja Wczasów Letnich. W obradach tych udział wzięli kierownicy szkół, przedstawiciele organizacji społecznych, partii politycznych, organizacji młodzieżowych i członkowie komitetów rodzicielskich. Obradom przewodniczył inspektor szkolny ob. Bednarski. Obszerne sprawozdanie z działalności Powiatowej Komisji Wczasów Letnich z roku ubiegłego wygłosiła kierowniczka Referatu Opieki nad Dzieckiem przy Inspektoracie Szkolnym ob. Kukulski.

Doświadczenia, jakie zdobyto w okresie dotychczasowej pracy Komisji Wczasów, pozwoliły na dokładne opracowanie planu na rok bieżący. W roku ubiegłym na koloniach letnich, obozach i

dziecińcach przebywało 3,983 dzieci. Plan na rok ubiegły wykonany został w 80 procentach. Przyczyną niepełnego wykonania planu, jak stwierdzono, była stosunkowo zbyt słaba propaganda akcji wczasów, co szczególnie dotyczy ośrodków wiejskich. W wielu bowiem wypadkach rodzice dzieci wiejskich uważali, że nie mogą ich wysłać na wczasy w okresie wzmożonej pracy na polu. Stanowisko to jest niesłuszne i zadaniami Komisji Wczasów było przeprowadzenie właściwej propagandy, aby to fałszywe mniemanie zmienić.

W roku bieżącym wszystkie dzieci wiejskie, które wyznaczono będą do wyjazdu na kolonie i obozy letnie, muszą z akcji tej skorzystać.

W roku ubiegłym powiat ra-

domszczański posiadał ogółem 9 punktów kolonijnych. Część z nich, jak obozy harcerskie, urządzona była poza terenem powiatu, ponadto niektóre zakłady pracy dla dzieci swych pracowników organizowały kolonie w Rabce, Łopusznej i Zakopanem. Pozostałe punkty kolonijne w liczbie 5 znajdowały się na terenie naszego powiatu w Makowiskach, Bąkowej Górze, Kobieliach i Radoszewicach. Ponadto na terenie powiatu radomszczańskiego zorganizowano 33 dziecińce, z czego Związek Samopomocy Chłopskiej prowadził 26, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci 6 i Powszechna Organizacja „Służba Polsce” — 1. Ogółem w roku ubiegłym na akcję kolonijną wydano w powiecie radomszczańskim blisko 21 milionów złotych.

W roku bieżącym ilość dzieci, objętych akcją wczasów letnich, zostanie znacznie zwiększona w stosunku do roku ubiegłego. Inspektorat Szkolny w Radomsku planuje wysłanie na kolonie letnie czy obozy 5,300 dzieci. Część z nich korzystać będzie z 75 dziecińców sezonowych, zorganizowanych w wielu miejscowościach naszego powiatu. Zwiększona została również ilość punktów kolonijnych i dziecińców. Ogółem w roku 1950 powiat radomszczański organizuje 10 punktów kolo-

nijnych. Część z nich zorganizowana będzie poza terenem naszego powiatu. Związek Nauczycielstwa Polskiego mianowicie organizuje punkt kolonijny w Kudowie, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Komitet Rodzicielski przy Przedszkolu Nr 2 w Bielsławie Starym, okręgu jeleniogórskiego, Fabryka Mebli Giętych Nr 1 w Szczyrku, zaś Powiatowa Komisja Wczasów Letnich, część punktów kolonijnych zorganizuje w województwie olsztyńskim. Obozy harcerskie urządzać będą na terenie województwa gdańskiego, natomiast obozy ZMP zainstalują się w województwie olsztyńskim.

Bardzo poważną rolę do spełnienia w czasie akcji letniej mają komitety rodzicielskie. Do obowiązków ich należeć będzie przede wszystkim kwalifikowanie tych wszystkich dzieci, które w nadchodzącym sezonie letnim z akcji wczasów będą korzystały. Ponadto komitety rodzicielskie ustala wysokość odpłatności i współdziałać będą przy organizowaniu wszystkich punktów kolonijnych, zarówno na terenie naszego powiatu, jak i też poza nim.

Poza tym komitety muszą być nad tym, aby stosunek rodziców do akcji kolonijnej był właściwy. Przede wszystkim należy więc w znacznym stopniu zmniejszyć ilość odwiedzin ze strony ro-

dziców w punktach kolonijnych. Dotychczas niektóre zakłady pracy każdej prawie niedzieli urządzały masowe wycieczki rodziców do miejscowości, w których przebywały dzieci. Stwierdzić tu trzeba, że wyjazdy te odbijały się w sposób raczej ujemny na trybie życia dziecka. Rodzice bowiem uważali, że dzieciom przebywającym na koloniach, czy obozach, koniecznie trzeba przywieźć odpowiednią ilość „wałówek”. Te „odpowiednie” ilości o nie zawsze odpowiedniej wartości, (najczęściej są to łakocie), niekorzystnie wpływały na zdrowie małych wczasowiczów.

Członkowie komitetów rodzicielskich będą czuwać nad tym, aby w tym roku rodzice mniej intensywnie dożyli swego pociechy na koloniach, co wyjdzie tylko na zdrowie tym ostatnim.

Akcja wczasów letnich dla dzieci i młodzieży w roku bieżącym zostanie w bardzo poważnym stopniu rozszerzona i to zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym, dlatego też wymaga ona większego wysiłku ze strony wszystkich czynników zainteresowanych tą sprawą. Zbiórka funduszy na akcję letnią kierować będą w tym roku komitety rodzicielskie.

Nasi korespondenci piszą

Kwiatki gminy Maluszyn

W południowo-wschodniej części powiatu radomszczańskiego, wśród malowniczych pagórków, rozciąga się gmina Maluszyn. Ten teren jest nie tylko miejscem odwiedzin licznych wczasowiczów, ale sprzyja on rozwojowi rozmaitych pięknych kwiatów. Co gorsza, nie tylko kwiatów doniczkowych i ogrodowych, ale i innych.

Bo posłuchajmy tylko. W początkowym okresie nasilenia walki z analfabetyzmem akcja ta dzieła odpowiedniej propagandzie nauczycieli staniała na poziomie, w rezultacie czego gmina zajęła w

skali powiatowej siódme miejsce. W kilka tygodni jednak potem gmina Maluszyn zeszła na ósme, później na dziewiąte miejsce, a obecnie, kiedy jednocześnie w innych wsiach akcja rozwija się coraz pełniej — gmina Maluszyn zeszła aż na dwunaste miejsce. Przyczyną takiego stanu jest błędna postawa Gminnego Komitetu Walki z Analfabetyzmem, na czele którego stoi wójt ob. Nowak. Wójt ma wprowadzić wiele pracy, ale to jednak nie może go usprawiedliwić, szczególnie gdy chodzi o tak ważną akcję.

Gdy nauczyciele zwracali się do niego z prośbą o wszczęcie odpowiednich kroków, aby zachęcić do uczęszczania na kursy mniej uświadomionych analfabetów, wójt odpowiadał zawsze „zrobi się, zrobi” ale i na tym się kończyło. Rezultatem tego „zrobi się, zrobi” nikt nie oglądał, a raczej ściśle się wyrażając stały się one publiczną tajemnicą gdy ogłoszono, że Maluszyn jest na 19 miejscu. Gminna Komisja Walki z Analfabetyzmem w Maluszynie była w przeciągu całej akcji walki z analfabetyzmem, aż trzy razy w terenie. Fakt ten świadczy za siebie i obrazuje najlepiej, jak Komisja wywiązuje się ze swych obowiązków.

Opieka nad szkołami też pozostawia wiele do życzenia. I tak szkoła powszechna w Maluszynie mieści się w dwóch budynkach, w

dawnej szkole i w części podworskiego budynku. W tym ostatnim uczy się około 100 dzieci. Budynek ten nie posiada wcale ubikacji, co stoi w rażącej sprzeczności z prymitywnymi nawet zasadami higieny. Ponadto w szkole nie ma stołów dla nauczycieli i ci ostatni siedzą razem z dziećmi w ławkach. Stoły zresztą są już zrobione i to nawet jeszcze w grudniu ubiegłego roku, ale nie ma ich kto przywieźć do szkoły.

Powracając jeszcze do analfabetyzmu, stwierdzić należy, że jest on nie tylko nie zwalczany, ale rozrasta się coraz bardziej. Dzieci w wieku szkolnym nie chodzą do szkoły. Na uwagi nauczycieli odpowiadają niezmienne: „najwyżej zapiszą mi karę, której wójt i tak nie ściągnie”.

Te fakty z Maluszyna mają swoją wymowę i proszą się o jak najszybszą interwencję ze strony odpowiedzialnych za sprawy szkoły i oświaty władz, od tego jak szybko ona nastąpi zależy dobre imię gminy Maluszyn i jej ciebie z tej drogi, którą teraz ona kroci.

C. Tomala

Czytajcie i rozpowszechniajcie „GŁOS”

Robotnice z Fabryki Mebli Giętych Nr 2 otrzymały nagrody i dyplomy

W dniu 7 marca w Fabryce Mebli Giętych Nr 2 w Radomsku odbyła się uroczysta akademie z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Tow. Blachowska z Powiatowego Zarządu Ligi Kobiet wygłosiła na akademii ten obszerny referat o roli kobiet w odbudowie naszego kraju i w budownictwie socjalistycznym. Rola kobiet w walce o utrzymanie pokoju między narodami stała się coraz donioślejsza. Kobiety Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej stanowią awangardę tych wszystkich, którzy walczą o pokój na świecie.

Wyrazem niezłomnej woli kobiet polskich w walce o pokój są zobowiązania produkcyjne, są Warty Pokoju, jakie w dniu 8 marca zaciągnięte zostały we wszystkich zakładach przemysłowych naszego kraju. Kobiety z Fabryki Mebli Giętych Nr 2 w Radomsku w dniu 8 marca produkcyjne podniosły o 25 procent.

Zwiększenie naszej produkcji, a przez to zwiększenie potencjału gospodarczego Polski Ludowej stanowi odpowiedź Polski na zakusy imperialistycznych podżegaczy wojennych.

W dalszej części uroczystości 39 kobietom wręczone zostały nagrody oraz dyplomy uznania za wydatną pracę zawodową i społeczną.

Najlepszymi wynikami w Fabryce Mebli Giętych Nr 2 poszczęśliwie mogą nagrodzone towarzyski: Sta-

niśława Blaszczyk, Kazimiera Stolarek, Karolina Alf, Sabina Dygas, Helena Bartosik, Kazimiera Zielińska, Felicia Rakowska i wiele, wiele innych kobiet.

Uroczystości zakończona została występami artystycznymi, w których udział braли pracownicy Fabryki Mebli Giętych Nr 2.

Nagrody dla zwycięzców młodzieżowego współzawodnictwa pracy

W nadchodzącą niedzielę w Chrzanowie, gm. Goławicze, powiatu radomszczańskiego odbędzie się uroczystość, poświęcona zakończeniu drugiego etapu młodzieżowego współzawodnictwa pracy na wsi. W uroczystości tej udział weźmą zarządy i delegacje kół Związku Młodzieży Polskiej, w których czynne były sekcje zawodowe — gospodarce. Udział we współzawodnictwie braли członkowie tych sekcji. Ponadto na uroczystości te przybędą przewodnicy pracy z fabryk radomszczańskich, młodzież szkolna, oraz przedstawiciele partii politycznych i organizacji społecznych.

Współzawodnictwo młodzieżowe na wsi obejmowało cały szereg prac. Między innymi w ramach

współzawodnictwa przeprowadzone zostały prace elektryfikacyjne na wsi Chrzanowej, ponadto na terenie całej tutejszej gminy przeprowadzone zostały zwirowanie dróg, naprawiono kilka mostów drewnianych oraz wybudowano boisko sportowe. Do najpoważniejszych robót wykonanych w ramach współzawodnictwa, należy zaliczyć budowę Domu Ludowego. Udział we wszystkich tych pracach, prócz ZMP-owców brał również junacy S. P.

Wyróżnione koła ZMP otrzymały dyplomy i cenne nagrody, ufundowane przez społeczeństwo radomszczańskie i Zarząd Powiatowy ZMP.

DWA LISTY

mienne wypowiedzi na temat Święta Kobiet. Jeden list przysłała tow. Emilia Owczarek z Jankowa II, w gminie Ciosny, drugi tow. Barbara Cyniak z Lipin.

Oto, co pisze tow. Owczarek — 50 letnia wdowa po bestialsko skatowanym przez faszystów działaczu politycznym.

„Podczas pierwszej wojny światowej znalazłam się w Jarosławiu, za Moskwą, gdzie pracowałam jako jedna z 12 kelnerek w dużej stołówce. Po pracy zbieraliśmy się na potajemnych zebraniach, gdzie wspólnie z robotnicami i studentkami omawialiśmy położenie kobiet w ówczesnym ustroju carskim, analizowaliśmy postanowienia Partii o roli, którą powinna spełniać w codziennym życiu kobieta. Naszym bojowym zadaniem wówczas było kolportowanie ulotek i gazetek.

W życiu swym przesłałam wiele, do dziś rana postrzałow, którą otrzymałam podczas Wielkich Dni Rewolucji doku-

cza mi boleśnie. Pamięć mnie też czasami zawodzi, ale nigdy nie zapomnę tej chwili, gdy jako 17-letnia sanitariuszka Czerwonej Armii wspólnie z koleżanką obsługiwałam ciężki karabin maszynowy w zastępstwie zamordowanych przez białogwardystów żołnierzy.

Dziś jestem już starą kobietą, nie mam tyle sił, by móc to wszystko zdziałać, co bym chciała. A tyle jest do roboty...

W samej naszej gminie jest jeszcze wiele kobiet, które tak harują jak harowały ich babki. Wiele z nich nie rozumie jeszcze, jakie szerokie horyzonty przed nimi się otwierają. Że buduje się przed nimi i złości, w których znajdują pomieszczenia i troskliwą opiekę ich dzieci, że na kursach kroju i szycia one same mogą zdobyć wiadomości potrzebne w domu i w zawodzie. Nie doceniają one jeszcze znaczenia umiejętności czytania i pisania, z korzystania w pełni z przyznanych w Polsce Ludowej praw kobiecie.

Gdy spojrzę na swe życie wstecz, to nie zobaczę nic innego, jak tylko ustawiczną troskę o kawałek codziennego chleba, o to, czy aby przypadkiem męża mego już nie aresztowano. Gdy przypominam sobie okres okupacji, a zwłaszcza chwilę zabrania z wiejskich chat kilkudziesięciu osób tylko za to, że byli Polakami — to ogarnia mnie uczucie szczęśliwego przeświadczenia, że te wszystkie lata minęły już bezpowrotnie.

A są ludzie na świecie, którym się nasza radość nie podobą, którzy by chcieli nam zamącić spokój, wtrącić nas z powrotem w niedole i łzy. Dlatego ja, przy spełnianiu swych obowiązków jako radna gminy, czy członek komisji, lub też jako aktywistka nie szczędzę swych wysiłków, ażeby podnieść stopień uświadomienia naszych chłopek.

Kobiety całego świata winny łączyć się w jedne szeregi, by nie dopuścić do ponownej zawieruchy wojennej.

A oto, co pisze tow. Barbara

Cyniak, 20-letnia księgowa Gminnej Spółdzielni w Lipinach:

„Będąc jeszcze dzieckiem, często słuchałam opowiadań matki o tym, jak kobiety walczyły o swe prawa. Ciężkie musiały to być walki, jeżeli z oczu jej nie-raz wycierałam smutek...

Obecnie kobieta ma wszelkie prawa na równi z mężczyzną, lecz często nie zdaje sobie z tego jeszcze sprawy.

Szczególnie kobieta wiejska, która jest ciężko zapracowana, nie ma chwili czasu na własne sprawy. Często nawet nie wie o tym, że teraz jej wolno, że dziś powinna brać udział w życiu politycznym i gospodarczym naszego kraju.

W ich uświadomieniu decydująca rolę winnyśmy odegrać my, młode pokolenie kobiet. Nie możemy się dziwić naszym matkom, że tkwią jeszcze w nie-uświadomieniu, bo przecież winnym ich nieuctwu jest tylko przedwojenny ustrój, łaskawy dla nielicznych, bezlitosny dla

ogółu. Co innego my, młode kobiety i dziewczęta. Większość z nas wychowała już demokracja ludowa, my rozumiemy, co to znaczy budować nowy ład w kraju, my umiemy doceniać na szą rolę w międzynarodowej walce o pokój.

Dlatego powinniśmy wiedzą swą dzielić się z każdą kobietą wiejską. Nikt inny tak jak my nie potrafi jej tak skutecznie przekonać o znaczeniu Koła Gospodyń Wiejskich, gdzie poza uświadomieniem politycznym i społecznym może zdobyć wiadomości potrzebne dla prowadzenia domu i wychowania dzieci. Właśnie na nas spoczywa obowiązek propagowania wśród kobiet wiejskich spółdzielczości produkcyjnej, socjalistycznego systemu gospodarczego, dającego nie tylko większe plony, ale i wnoszącego nowe formy życia, oświaty i kultury na wsi.

My winnyśmy dbać o to by każda kobieta wiejska była członkinią Ligi Kobiet, przez którą będzie mogła wyrażać swą wolę zachowania pokoju, utrwalenia zdobytych praw.

My wreszcie powinniśmy wciągnąć każdą kobietę wiejską do pracy nad budową Polski Socjalistycznej”.

20 LAT temu

Co pisała prasa łódzka 10 marca 1930 r.

BEZROBOCIE NADAŁ ROŚNIE

W dniu 8 marca 1930 roku było na terenie Polski 287.000 zarejestrowanych osób bez pracy. Tylko w dniu 7 marca zanotowano w Polsce 4.500 nowych bezrobotnych.

EPILOG BUNTU W PABIANICACH

W dniu 12 marca przed Sądem Okręgowym w Łodzi rozegrał się epilog buntu robotników Krusche — Endera w Pabianicach, którzy wystąpili czynnie przeciw zarządowi fabryki i oddziałowi policji — stając w obronie zredukowanego robotnika.

„KUPIECTWO NAD PRZEPAŚCIĄ”

Pod powyższym tytułem „Głos Poranny” pisał, że sklepy łódzkie — szczególnie sklepy manufakturowe i pokrewnych branż — stoją od dłuższego czasu pustką. Nikt nie chce kupić, a jedynym gościem, zaglądającym do kupców łódzkich jest... komornik. Takie są skutki kryzysu.

ROZPOCZĘTE BUDOWLE GNIA

Skutki wstrzymania wszelkich kredytów na budownictwo nowych domów okazują się już w całej pełni. „Głos Poranny” pisze, że wiele budowli, rozpoczętych przed wydanym tego postanowienia — rozpływa się w ruinę. Części drewniane domów gniją i są rozbiegane na opał przez tysiączne rzesze bezrobotnych.

NIE MA PIENIĘDZY NA WYPŁATĘ

W dniu wczorajszym zarząd fabryki Waldenberga w Ozorkowie wysłał zawiadomienie, że — nie ma pieniędzy na wypłatę. Po odczytaniu tego plakatu robotnicy w ilości kilku set osób porzucili pracę.

ZE SPORTU

Jeszcze jeden wzór dla nas

4 miliony kobiet radzieckich uprawia kulturę fizyczną i sport. — Prócz tego wiele kobiet pełni odpowiedzialne funkcje w klubach i zrzeszeniach sportowych

Kobiety

radzieckie poszczycić się mogą poważnym wkładem w utrwaleniu czołowej pozycji sportu radzieckiego na świecie. Wysoki poziom zawodniczek ZSRR w wielu gałęziach sportu jest dowodem wielkiej tężyzny fizycznej kobiet radzieckich, których stała, w tężoną pracę nad dalszym podniesieniem poziomu sportu kobiecego w ZSRR przyniosła w krótkim czasie wspaniałe wyniki. Obecnie w Związku Radzieckim około 4 mlj. kobiet uprawia regularnie sport. W roku ubiegłym w konkurencjach kobiecych poprawiono 110 rekordów ZSRR, w tym kilka rekordów świata. Reprezentantki ZSRR są mistrzyniami i rekordzistkami świata w wielu gałęziach sportu. Wyniki te zdobyły im wielki rozgłos i popularność w opinii sportowej całego świata.

Do czołowych zawodniczek należy trzykrotna mistrzyni świata w jeździe szybkiej na lodzie Isakowa. Obok niej wielki rozgłos zdobyły sobie młodziarki, rekordzistki świata: Dumadze (dysk), Śmirnitska (oszczep), Sewriukowa i Toczenowa (ku-

la). Do czołowych zawodniczek należą również wszechstronna lekkoatletka Czudina oraz rekordzistka ZSRR w biegach krótkich Siczonowa. Światowy poziom reprezentują również gimnastyczki Urbanowicz i Boczarowa oraz łyżwiarki Żukowa, Holszczenkowna i Karelna.

Obok wyników na boiskach i bieżniach zawodniczek radzieckich po-

szczycić się mogą dużymi osiągnięciami w pracy szkoleniowej i społecznej na odcinku sportu. Wiele kobiet pełni odpowiedzialne funkcje w klubach i zrzeszeniach sportowych, a na uczelniach wychowania fizycznego tysiące kobiet przygotowuje się do podjęcia pracy w dziedzinie wychowania fizycznego młodzieży radzieckiej.

Z mistrzostw narciarskich Niemieckiej Republiki Demokratycznej

W Schierke odbyły się narciarskie mistrzostwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej, które były wielkim osiągnięciem młodego, ludowego sportu niemieckiego. Zawody zakończył otwarty konkurs skoków. Wygrał go Knappe, osiągając odległość 56,5 i 59 m.

Zamykając mistrzostwa przewodniczący Niemieckiego Komitetu Sportowego — Horn powiedział, że do udziału w przyszłych mistrzostwach będą zaproszeni zawodnicy ZSRR i krajów demokracji ludowej. Mówca podkreślił, że w Niemieckiej Republice Demokratycznej dąży się do tego, aby ruch sportowy stał się masowym, toteż musi on dotrzeć do wszystkich fabryk i zakładów pracy. Podnoszeniu poziomu sportowego zawodników służyć będą obozy przygotowawcze, powstałe nie równoż Akademia Wychowania Fizycznego, która wychowa nowe kadry instruktorskie.

„Sportowcy Niemieckiej Republiki

Z. S. „Ogniwo” komunikuje..

Zarząd Związkowego Klubu Sportowego „Ogniwo” zawiadamia, że od dnia 13 b. m. w sekretariacie Klubu przy ul. Obrońców Stalingradu Nr 30 przyjmowane będą zapisy do sekcji lekkoatletycznej.

Zarząd sekcji piłkarskiej Związkowego Klubu Sportowego „Ogniwo” zawiadamia, że treningi piłkarskie prowadzone przez trenera Radwańskiego odbywają się na boisku sportowym w parku 3-go Maja w dni: wtorki, środy, czwartki i piątki od godz. 16-ej.

Z życia ŁKS Włókniarz

Zebrania szermierzy i piłkarzy ręcznych

Zarząd Sekcji Szermierczej ŁKS „Włókniarz” zawiadamia, że Doroczne Walne Zebranie Członków Sekcji odbędzie się w sobotę, dn. 11.3. 1950 r. o godz. 18, w lokalu Klubu przy ul. Piotrkowskiej 272a II piętro. Wzywa się członków Sekcji do liczego i punktualnego przybycia.

Zarząd Sekcji Gier Sportowych ŁKS-Włókniarz — zwołuje na piątek, dnia 10 marca r. b. o godz. 19-ej Doroczne Walne Zebranie Członków Sekcji, na którym po złożeniu sprawozdań i omówieniu nadchodzącego sezonu letniego, zostanie wybrany nowy Zarząd Sekcji na rok 1950. Zebranie odbędzie się przy ul. Sienkiewicza 13 — I piętro w sali konferencyjnej Zw. Zaw. Włókniarzy. Zarząd Sekcji apeluje do członków o liczne i punktualne przybycie.

ADRIA — dla młodzieży (Stalina 1) „Skarb” godz. 16, 18, 20
BALTYK (Narutowicza 20) „Ziemia wola” godz. 16, 18, 20, 21
BAJKA (Franciszkańska 31) „Dubrowski” godz. 18, 20
GDYNIA (Daszyńskiego 2) „Pro-

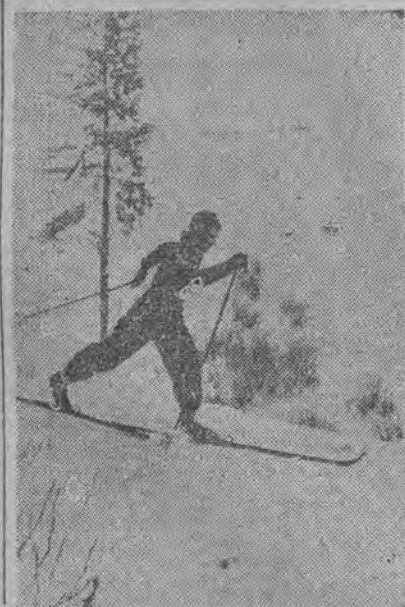
gram aktualności krajowych i zagranicznych Nr 11” — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
HEL (Legionów 2) — dla młodzieży „Dusze czarne” godz. 16, 18, 20
MUZA (Pabianicka 178) „Niebezpieczeństwo śmierci” godz. 18, 20
POLONIA (Piotrkowska 67) „Torpedowiec Nieugięty” godz. 17, 19, 21
PRZEDWIOŚNIE (Zeromskiego 76) „Wileze doly” godz. 17, 30, 20
ROBOTNIK (Kilińskiego 187) „Pustelnia Parmeńska” I seria godz. 18, 20
ROMA (Rzgowska 84) „Konfrontacja” godz. 18, 20
REKORD (Rzgowska 2) „Chłopiec z przedmieścia” dla młodz. godz. 16, „Cyryl” — godz. 18, 20
STYLOWY (Kilińskiego 123) „Ostatni etap” godz. 17, 30, 20
ŚWIT (Bałucki Rynek 2) „Sumienie” godz. 18, 20
TĘCZA (Piotrkowska 108) „500 cm” godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30
TATRY (Sienkiewicza 40) „Dzieci ulicy” godz. 16, 18, 20
WISŁA (Daszyńskiego 1) „Pustelnia Parmeńska” — II seria godz. 17, 19, 21
WŁÓKNIARZ (Próchnika 16) „Awantura na wsi” — godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30
WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) „Pustelnia Parmeńska” II seria, godz. 16, 18, 20
ZACHETA (Zgierska 26) — „Czarołóżek” godz. 18, 20

Starachowicach. Sporządzono inwentaryzację instalacji elektrycznej dla kin: „Hel”, „Włókniarz”, „Polonia”, „Rekord”, „Przedwiośnie” oraz „Bałtyk” w Głównie.

Powyższe prace były przewidziane do wykonania w terminie do 30 kwietnia br.

W dniu wczorajszym staraniem koła Ligi Kobiet przy Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókien Łykowych odbyła się akademicka dla uczennic Międzynarodowego Dnia Kobiet. Po referacie, na temat roli i zadań w walce o pokój i socjalizm, odbyło się rozdanie dyplomów zasłużonym pracownikom. Popisy wokalmuzyczne zakończyły uroczystość.

Ze sportu w ZSRR

Kobieta radziecka odgrywa wielką rolę w sporcie radzieckim. Na zdjęciu mistrzyni Moskwy w narciarstwie A. Dorofiejewa.

Kroplisty pot

występuje już na czoło pięściarzy B-klasy

Ostatnie mecze bokserskie, rozegrane o drużynowe mistrzostwo klasy B Okręgu Łódzkiego spowodowały pewne zmiany w tabeli.

Związkowiec Tomaszów pokonał Stal w stosunku 16:0. Korab wygrał walkowerem z Gwardią, ponieważ ta ostatnia, mając w swym składzie zawodnika zdyskwalifikowanego — nie dokończyła zawodów, wycofując zespół z meczu.

Włókniarz Pabianice wygrał ze swym imiennikiem z Tomaszowa 10:6. Kolejarz zremisował z Legią z Sieradza 8:8.

Wreszcie Legia Łódzka uległa Spójni 3:13. Po uwzględnieniu wyżej wymienionych wyników, tabelka przedstawia się następująco:

1. Związkowiec Tom.	12	19	113:71
2. Włókniarz Pab.	13	17	110:90
3. Spójnia Kutno	12	16	113:73
4. Legia Łódź	13	16	125:77
5. Włókniarz Tom.	13	16	121:79
6. Korab Piotrków	11	12	120:70
7. Widzew	12	10	84:108
8. Gwardia Piotrków	13	9	74:121
9. Legia Sieradz	12	9	65:113
10. Kolejarz	13	6	77:123
11. Stal	12	6	56:132

W niedziele odbędzie się 5 dalszych spotkań. Stal Łódzka podejmuje zespół Włókniarza z Tomaszowa, który uchodzi za faworyta.

W Piotrkowie Korab zmierzy się z Widzewem; tutaj trudno przewidzieć

Do zbliżających się mistrzostw

pięściarzy nasi muszą być dobrze przygotowani

W dniu 16 marca br. rozpoczynają się bokserskie indywidualne mistrzostwa w kategorii seniorów i trwać będą do dnia 19 bm. włącznie. Mimo, że główne uroczystości 25-lecia istnienia ŁOZB przypadają dopiero na jesień, mistrzostwa odbędą się już w ramach tej uroczystości.

Z tego też względu ŁOZB zwraca się do klubów, które delegują swych zawodników do mistrzostw indywidualnych, aby pięściarze byli dobrze przygotowani.

Poszczególne instytucje niewątpliwie ufundują nagrody z okazji 25-lecia istnienia Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego, toteż powinny się one dostać naprawdę w godne ręce.

Jeśli do tego dodamy, że w ramach uroczystości jubileuszowych ŁOZB w maju urzysymy w Łodzi dwie najsilniejsze reprezentacje państw obcych (które zjadą do Polski na uroczystości 30-lecia istnienia PZB), to musimy stwierdzić, że sezon wiosenny naszych pięściarzy zapowiada się ciekawiej, niż zimowy.

GŁOS	
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	
Redaguje: KOLEGIUM REDAKCYJNE.	
Telefony:	
Redaktor naczelny	216-14
Zastępca red. naczelnego	218-28
Sekretarz odpowiedzialny	219-06
Dział partyjny	216-19
wewn. 10	
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek ściennej	210-42
Dział mutacji	223-20
Dział miejski i sportowy	254-21
wewn. 8 i 11	
Dział ekonomiczny	218-11
Dział rolny	254-21
wewn. 9	
Redakcje nocne:	172-31
Koleport.	
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22	
Administracja	260-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 104a, tel. 111-50 i 114-75	
Wydawca RSW „Prasa”	
Adm. Red.: Łódź, Piotrkowska 86, III-cie piętro.	
Druk, Zakł. Graf. RSW „Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-42.	

D-1-14906

Kobiety dotrzymały słowa

Zobowiązania na dzień 8 Marca wykonane zostały z nadwyżką

Na dzień 8 marca prawie wszystkie załogi kobiece naszych zakładów pracy podejmowały zobowiązania produkcyjne. Dziś meldują już nam, że zobowiązania te zostały wykonane — i to z nadwyżką.

Korespondent z PZPB w Rudziełow, Wojciechowski donosi, że ponad 800 kobiet uczestniczyło w realizacji zobowiązań produkcyjnych, które dały zakładom około 350 tys. zł oszczędności, 670 kobiet i 60 mężczyzn pełnią honorowo „Warty Pokoju”. W pracy społecznej przepracowano ogółem 700 godzin, co dało 47.900 zł oszczędności. Robotnice nasze zakupiły komplet książek dla wsi Godzianów, w powiecie skierniewickim.

Tow. Ignacek z PZPB Łódź —

Południe komunikuje, że zobowiązania kobiet zostały całkowicie wykonane i niejednokrotnie nawet przekroczone. Tow. Janina Koźlik podniosła o 7 proc. wykonanie swej bazy produkcyjnej. Podobnie pracowały: Górna, Kaczmarek i Pleśńska.

Pracownicy oddziału budownictwa Okręgowego Dyrekcji Rozpoznawcznictwa Filmów, którzy przyjęli na siebie zobowiązania wcześniejszego wykonania planowanych robót wykonali je w stu procentach, a mianowicie: sporządzili dokumentację techniczną dla kin „Adria”, „Włókniarz”, „Bajka” i „Polonia” w Łodzi oraz dla kin w Zgierzu, Pabianicach, Piotrkowie, Radomsku, Aleksandrowie, Częstochowie, Rawie Mazowieckiej, Głównie, Wierzbniku, Sandomierzu, Łasku i

Starachowicach. Sporządzono inwentaryzację instalacji elektrycznej dla kin: „Hel”, „Włókniarz”, „Polonia”, „Rekord”, „Przedwiośnie” oraz „Bałtyk” w Głównie.

Powyższe prace były przewidziane do wykonania w terminie do 30 kwietnia br.

W dniu wczorajszym staraniem koła Ligi Kobiet przy Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókien Łykowych odbyła się akademicka dla uczennic Międzynarodowego Dnia Kobiet. Po referacie, na temat roli i zadań w walce o pokój i socjalizm, odbyło się rozdanie dyplomów zasłużonym pracownikom. Popisy wokalmuzyczne zakończyły uroczystość.

Spostrzegłszy, dokąd Lela poszła, starzec przedarł się przez wyłom w kamiennym murze i wszedł na obszerny dziedziniec pałacowy.

Wysokie mury pałacu rzuciły głębokie cienie, podwórze zalega ciemnością, ale stary idzie pewnie, jak przy świetle dnia; zna on dobrze wszystkie przejścia w pałacu.

Ubiegły dzień był upalny, nadchodząca noc nie przyniosła ochłodzenia. Niebo wisło nad ciężko dyszącym, skazanym na zagładę miastem, jak rozpalona ogniem, granatowa kopuła. Ziemia chłonna za dnia ciepło, promieniowała nim jeszcze w nocy. Z otaczającej miasto równiny nie napływał żaden ożywczy powiew wiatru. Zdawało się, że Dżamna toczy nie wodę w swych gorących brzegach, a rozpalone srebro.

W poszukiwaniu ochłody ludzie wychodzili z domów, wdrapywali się na płaskie kamienne dachy, wynosili pościel i spali pod gołym niebem.

Lela zebrała z podłogi maty, rozesała je na dachu i położyła się obok kobiet.

W południowo-wschodniej wieży pałacu, spoglądającej na ciemną rzekę przy świetle brązowego lichtarza, dwóch ludzi pochyliło się nad arkuszem papieru, zapisanym skomplikowanym pismem perskim. Pomimo wschodniej kwieciistości stylu i obowiązujących w takich epistolach komplementów, list był krótki i na sposób europejski zwięzły. W zdaniach wyczuwało się władczy głos Anglika.

„Znow zwracam się do ciebie, największy z szachów, nadziejo swojej ojczyzny” — zaczynał list.

— To pisał Radżub-Ali pod dyktando swego pana — rzekł Assan-Ulla. — Pod listem podpisał się sam sahib. Spójrz, światło duszy.

To mówiąc, podał list księciu.

„William Hodson” — wyraźnie było napisane łacińskimi literami pod tekstem listu.

Radżub-Ali, muzułmanin, oficer tubylczy, był pomocnikiem Hodsona i jego prawą ręką w korpusie tubylczego wywiadu.

— Co pisze sahib Hodson?..

„Znow zwracam się do ciebie, największy z szachów, nadziejo swojej ojczyzny! Nasza dobra królowa pragnie obdarzyć cię dawnymi laskami! Nie pomni szczęśliwej okazji daj nam dowody czystości twojego serca! Ile razy, o największy z szachów, szkodziłeś sobie, nie słuchając Brytyjczyków!... Daj odpowiedź generałowi, czy jesteś gotów, na znak z obozu, otworzyć walecznym wojskom angielskim podziemne przejście z twojego pałacu do bram Kaszmirskiej!..”

Assan-Ulla wznosił oczy do góry.

— On chce, aby władca otworzył żołnierzom generała przejście do murów miasta, o światło duszy!..

Książę w milczeniu skinął głową.

Assan-Ulla kończył czytanie.

„Jeśli zgodzisz się na nasze propozycje, wielki szachu, pomożemy ci uwolnić miasto od niekczemych sipajów, przywrócić dawny blask i świetność twojej dynastii, a starszemu synowi twojemu, Mirzy-Mogulowi, ofiarujemy wszystkie prawa dziedziczne książcia”.

— On obiecuje ci prawa do tronu, światło duszy!

Książę milczał uparcie. Spuścił powieki nad czarnymi, przegazonymi oczami, jakby namysławiając się nad czymś.

— Gdzie jest starzec, który przyniósł list? — zapytał chwilę później.

— Kazałem dać mu jeść. Teraz czeka.

Książę wstał wolno, wyjął z niszki ściénnej niewielką szkatułkę z wymyślnie rzeźbionym wieczkiem, ostrożnie wysunął boczną ściankę i schował list do tajnej skrytki, zamaskowanej w podwójnym dnie szkatułki.

Assan-Ulla wznosił pytające brwi nad zlebką opuchłymi, ciemnymi i przenikliwymi oczami.

— Czemu nie każesz mi, światło duszy, przeczytać tego listu władcy? — spytał.

Lecz książę uśmiechnął się wstawił szkatułkę z powrotem do niszki.